

APOŠTOL

BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ

JEŽÍŠI, DŮVĚŘUJI TI!

*„O třetí hodině vyprošuj mé
milosrdenství, zvláště
hříšníkům, a alespoň na
chvilku se zamýšlej nad mým
utrpením, zvláště nad mou
opuštěností ve chvíli umírání.
Je to hodina velikého
milosrdenství pro celý svět.“*

/Deníček 1320/

3

2. ROČNÍK
2007

Drazí přátelé,
čas běží rychle – nedávno jsme se ještě připravovali na prázdniny a dnes, dá se říct, stojíme „na prahu“ podzimu.

Toto číslo je také sepnuté s pojmem času. Chceme se v něm trochu věnovat další formě účty k Božímu milosrdenství, to je hodině milosrdenství. V souvislosti s tím jsme se snažili zamyslet také nad tím, jak hospodaříme s časem a jak ho nejlépe využít.

Seneca, jeden z římských filosofů, řekl pozoruhodné slova: „Stále naříkáme, že máme málo času, ale žijeme tak, jako bychom ho měli nazbyt.“ Tato jeho myšlenka provokuje k zamýšlení nad naším vztahem k času a zacházení s ním.

V apoštolském listu Jana Pavla II. „Tertio millennio adveniente“ si můžeme přečíst: „V křesťanské víře má čas rozhodující význam. V časových hranicích je stvořen svět, v čase kráčí dějiny spásy, které dosahují svého vrcholu v „plnosti času“ samotného vtělení a svého cíle ve slavném návratu Syna Božího na konci všech časů. V Ježíši Kristu, vtěleném Slovu, se čas stává jakousi dimenzí Boha, který sám o sobě je věčný. Kristovým příchodem začíná „poslední čas“ (srov. Žid 1,2), „poslední hodina“ (srov. 1 Jan 2,18), začíná čas církve, který potrvá až do parúsie. Z tohoto úzkého vztahu mezi Bohem a časem plyne povinnost čas posvěcovat.“

Doufáme, že najdete v tomto čísle něco pro sebe, co Vám osobně pomůže lépe zacházet s časem a „posvěcovat“ čas pomocí modlitby a plnění skutků milosrdenství.

P. Wojciech Zubkiewicz SAC

APOŠTOL BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ

Časopis zaměřený na šíření účty k Božímu milosrdenství

Vydává: Vychází čtyřikrát do roka.

Společnost katolického
apoštolátu – pallotini SAC

Adresa redakce:

Lázeňská 61, 250 02 Stará Boleslav
P.O.Box 22

tel. 326 910 552, mobil: 774 521 531

fax: 326 910 551, e-mail: abm@staraboleslav.com

Bankovní spojení: KB, č.ú.: 35-6219210237/0100

Redakce: šéfredaktor P. Mgr. Wojciech Zubkiewicz SAC,
MUDr. Markéta Knobová,
Mgr. Dora Švachová,
Robert Pecha

Fragmenty z Deníčku sv. Faustyny:

© Zgromadzenie MB Miłosierdzia,
Warszawa, Żytnia 3/9, Polsko

Foto: archiv ABM, archiv poutního místa ve St. Boleslavi

Grafické zpracování: Josef Karhan

Cena: Není stanovena. Redakce a tisk se hradí
z dobrovolných příspěvků na účet vydavatele
(viz bankovní spojení).

Imprimatur: Církevní schválení

– Arcibiskupství pražské č.j. 7908/2005

Za teologický obsah odpovídá P. W. Zubkiewicz SAC

MKČR E 16 339 • ISSN: 1801-5840

Tisk: Tiskárna POLYGRAF, s.r.o.

511 01 Turnov, Modřišice 156

OBSAH

Úvodní slovo – Pavel Posád 3

O skutečích milosrdenství 5

Skutky milosrdenství 7

Rozhovor s P. Piotrem Krakowiakiem .. 10

Pozemský život je dar a šance 13

Láska, která nevyhoří 16

Ze života sestry Faustyny 20

Korunka k Božímu milosrdenství 22

Poslání a spiritualita s. Faustyny 23

Na apoštolských cestách 25

Program Svatováclavské pouti 29

Literatura 30

Informace 31

PAVEL POSÁD, LITOMĚŘICKÝ BISKUP

Byl jsem požádán o úvodní slovo do zářijového čísla časopisu „Apoštol Božího milosrdenství“, což činím s velikou a nevšední radostí. Jsem rád, že mohu alespoň několika slovy opěvovat Boží milosrdnou lásku. Cíle číslo bude věnováno tématu: Jak využívat nám věnovaný čas ke konání skutků milosrdenství? Chceme si znovu uvědomit, že čas, který nám Bůh dává, je veliký dar a zároveň mimořádná šance.

Milosrdenství není jen nějaký výraz nebo pojem. Milosrdenství je sama osoba Ježíše Krista. Je to nejněžnější a nejsoucítělnější Láska Otcova, která se stala v Kristu člověkem. Přijala lidské tělo, lidskou tvář, lidské srdce.

V celých dějinách spásy se Bůh zjevuje jako ten, který šíří svou věrnost a své milosrdenství. Z Panny Marie, nejčistšího a neposkvrněného květu, vypučí „Milosrdný“. Maria je skutečně Matkou milosrdenství, jak ji oslovujeme v modlitbě Zdrávas Královno.

Jsme všichni ponořeni do tajemství dějin spásy, účastni tajemství Boží milosti a Božího milosrdenství. Svatý Bernard říkával s velikou představivostí: „Bůh Otec poslal na zem jakoby plný měch svého milosrdenství. Měch, který byl rozdrásán při Kristově utrpení jako cena za naše vykoupení. Byl sice malý, ale plný, když se nám narodilo dítě (srov. Iz. 9,5), v němž přebývá celá plnost božství tělesně (srov. Kol 2,9).“

S příchodem Ježíše se milosrdenství obrátilo v radostnou zvěst. Čas milosti je zahájen.

Ježíš se na nás obrací svým pronikavým pohledem a žádá také každého z nás, abychom ho přijali: „Dnes se naplnilo toto Písmo, které jste právě slyšeli“ – oznamuje nám Ježíš v nazaretské synagoze, tehdy i dnes.

Pán čeká, aby nás obdařil milostí, protože „Hospodin je Bohem práva, blaze těm, kdo ho očekávají...“ (Iz 30,18).

K plnému přijetí této milosrdné Boží lásky Vám žehnám.

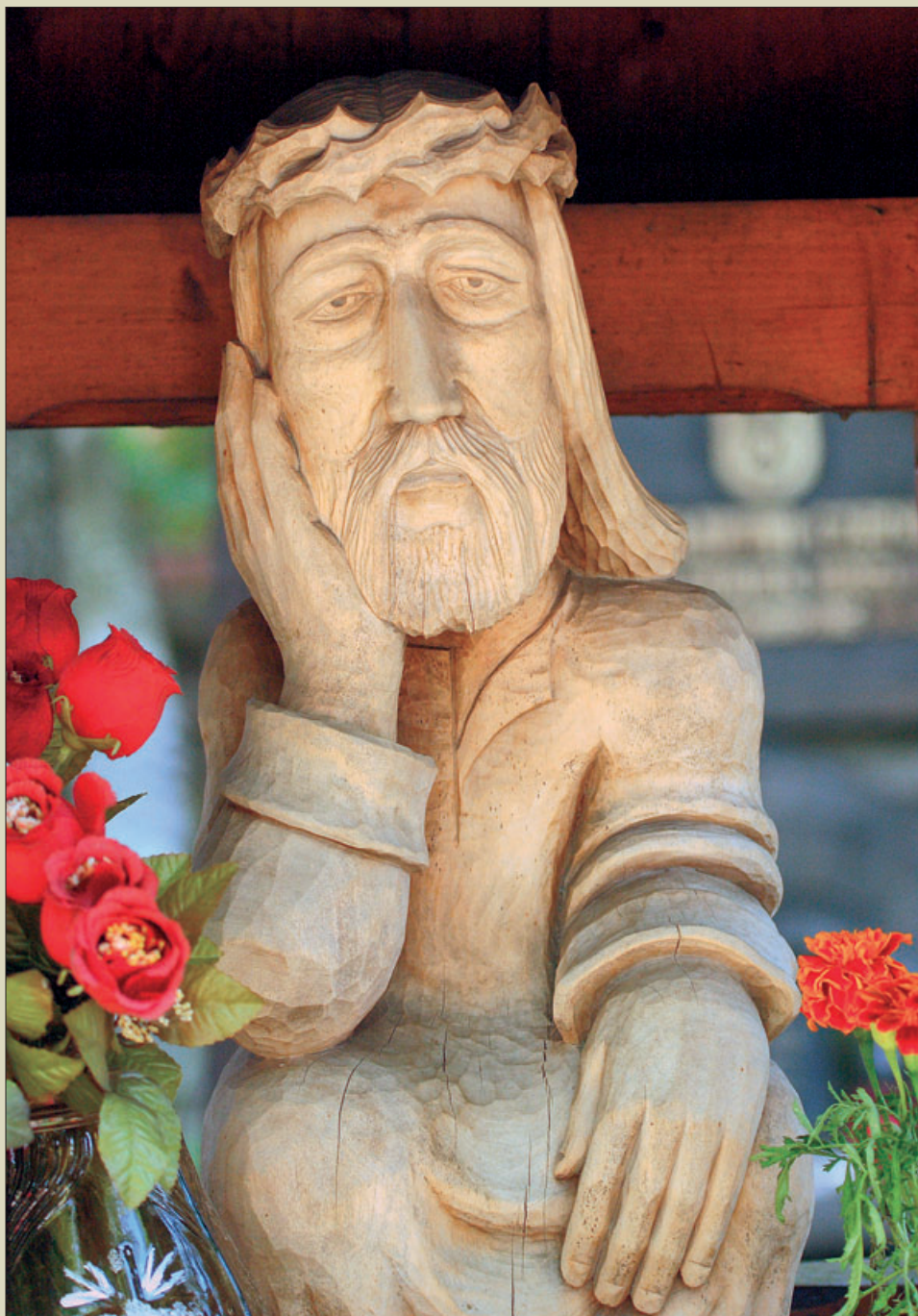

FOTO: WOJCIECH ZUBKOWICZ

ANGELO JASON SCARANO S.S.L.

O SKUTCÍCH MILOSRDENSTVÍ... TROCHU JINAK

*„Dělej stále něco dobrého, aby tě
ďábel našel zaneprázdněného“*

(sv. Benedikt)

Krásný výrok, snadno zapamatovatelný, poučný a moudrý. Ale... přemýšlivý člověk by mohl záhy namítnout, že taková jednoduchá a snadno realizovatelná věta nás vrhá do kolotoče „skutkaření“, kolotoče stále se zrychlujícího ďábelskou rychlostí – a čím vyšší rychlost, tím větší opojení a nemožnost vystoupit. A o to horší pád s bolestným vystřízlivěním na zemi, na dně, bez sil a bez chuti vstát.

Určitě si nepřejeme takhle dopadnout. Jak to ale udělat? Jak pochopit Benediktovu větu? Nemusíme vzít na pomoc složité komentáře. Stačí toto prosté uvažování: mám konat stále něco dobrého, především vůči sobě (vždyť já sám vůči sobě jsem tím „nejbližším bližním“), pak i vůči druhým. Egoistické? Nebiblické? Nekřesťanské? Naopak! Jak zní přikázání lásky, které evangelium přebírá ze Starého zákona? Miluj svého bližního... jako sám sebe. Pokud sám sebe nemiluji, tak samozřejmě nebudu milovat ani druhého. Nanejvýš mohu hrát určité divadlo s křečovitým úsměvem, divadlo o „dokonale altruistickém dobrákovi“.

I já „jsem hoden lásky“, proto si tuto lásku nemám odepřít. A jen na pozadí takové zdravé lásky (přijímané od Boha, od druhých, od sebe) mohu dávat lásku druhým. Věřím, že Bůh mě přijímá, oceňuje

takového, jaký jsem? Pak budu vidět druhé lidi stejnýma očima. Prosím Boha o různé věci pro sebe? Pak i já se mám smilovat nad druhými, tak jako toužím po smilování Božím. Sv. Petr Chryzolog k tomu poznamenává: „Člověče, tvé milosrdenství by se mělo řídit následujícím pravidlem: Jakým způsobem, nakolik a jak rychle chceš ty sám dosáhnout milosrdenství, tak rychle, tolik a takovým způsobem se ty slitovávej nad druhými.“

Žádám druhé o různé služby? Pak něco takového mám prokázat i ostatním. Naopak – nemám rád určité projevy (například hluk, nepořádek...)? Pak ani já neudělám tyto věci – anebo prostě to, co druhým vadí.

Tímto jsme se dostali na základní rovinu biblické mezilidské lásky: miluj svého bližního jako sám sebe. A to je všechno? Ne, není to všechno. Chceš-li něco víc, chceš-li dávat něco víc, tak se dívej na Krista. Přemýšlej o něm, o jeho skutcích. Vždyť on tě učí, jak milovat bližního. Nech na něm své oči, propadni „fascinaci“ z jeho života, z jeho reakcí, jednání. Tato fascinace bude pro tebe motorem, který tě bude pohánět k životnímu stylu „podle Ježíše“. Ale nezapomeň – každý motor potřebuje stále znovu dolívat benzin, nový olej. A totéž platí pro tvůj duchovní život: nech se naplňovat Ježíšem. Buď s ním, dívej se na něho, pros ho o moudrost, jak komu sloužit. On to ví nejlépe – vždyť on je zachránce, ne ty.

Na závěr nechme promluvit tu, která daleko víc než my naplnila svůj život skutky milosrdenství:

„Jsme přesvědčeni, že Kristus nás miluje? Že my milujeme Ježíše Krista? Je toto přesvědčení jako sluneční paprsek, který táhne vzhůru životní šťávy rostlin a dává vykvést květům svatosti? Je toto přesvědčení skála, na níž je vybudována svatost, která slouží Kristovým chudým a zahrnuje je tím, co by chtěla vykonat pro Krista? Půjdem-li věrně a důsledně touto cestou, poroste naše víra, bude se prohlubovat naše přesvědčení a den ze

dne budeme pozorněji dbát na to, abychom se stali svatými.

Ježíš chce, abych celou svou důvěru vsadila na něho. Musím se zřít vlastními přáními, abych mohla pracovat na svém zdokonalení. I když se cítím jako loď bez kompasu, musím se mu vydat úplně a nesmím zkoumat, proč mne vede tak a ne jinak. Nesmím ani chtít vidět pokračování své cesty, ani vědět, jak daleko jsem na cestě ke svatosti pokročila. Prosím, aby ze mne udělal svatou, jemu přenechávám volbu prostředků.“ (Bl. Matka Tereza z Kalkaty).

„Čistá láska dává duši sílu při umírání samotném. Když jsem umíral na kříži, nemyslel jsem na sebe, ale na ubohé hříšníky a k Otci jsem se za ně modlil. Chci, aby se i tvé poslední chvíle zcela podobaly mým na kříži. Je jen jedna cena, za kterou lze koupit duše – a tou je utrpení spojené s mým utrpením na kříži. Čistá láska rozumí těmto slovům, tělesná láska jim nikdy neporozumí.“

(Deníček 324)

SKUTKY MILOSRDENSTVÍ: LIDSKÁ ZÁSLUHA NEBO BOŽÍ DAR?

Známe jistě velmi dobře Ježíšovo líčení posledního soudu, jak nám je předkládá evangelista Matouš (srov. 25,31-46). Syn člověka v něm soudí lidi na základě skutků milosrdenství projevovaných bližním: nasycení (nebo nenasycení) hladového, napojení žíznivého, přijetí pocestného atd. Ale možná právě proto, že je důvěrně známe a že jsme si na ně až příliš zvykli, už nás ničím nepřekvapuje. A přitom by mělo!

Což není zvláštní, že by lidé měli být souzeni na základě lásky k bližnímu, nikoli podle lásky k Bohu? Není zde ani slůvko o společné a osobní modlitbě, o účasti na nedělní bohoslužbě, o četbě Písma... Což to všechno není důležité?

Ale co víc: nevypadá to tak trochu, jako by se člověk mohl zachránit sám? Svými vlastními skutky, pro které by Kristu „nezbylo nic jiného“, než dotyčnou osobu nechat vstoupit do věčné blaženosti? K čemu by potom byla Ježíšova výkupná oběť na kříži, která nám otevřela jeho srdce jako pramen milosrdenství (srov. Jan 19,34)? Jaký smysl by měla mít pavlovská teologie, podstatně spočívající v nauce o ospravedlnění na základě milosti a víry, nikoli na základě skutků (srov. např. Řím 4nn.)?

SPASENÍ MILOSTÍ, TEDY Z BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ

Můžeme zůstat klidní: Kristus Pán ve svém líčení posledního soudu nebere skutky milosrdenství projevované bližním jako něco, co způsobuje naši spásu, takže pavlovská nauka o ospravedlnění platí a tím, co smývá naše viny, je Ježíšova krev a voda, tryskající z jeho boku. Jak potom ovšem chápat Ježíšovo vyprávění?

Říká-li se, že skutky milosrdenství jsou pro nás „vstupenkou do nebe“, pak ne v tom smyslu, že by byly zásluhou, jak ji známe z běžného života: např. když někdo poctivě pracuje, má právo na spravedlivou odměnu, zasloužil si svou mzdu. Ovšem tento druh zásluhy, jak nás upozorňuje Katechismus katolické církve, není vzhledem k Bohu možný: „Člověk si vzhledem k Bohu v přísně právním smyslu nezaslouží nic. Mezi ním a člověkem je nezměrná nerovnost,

Milosrdný Samaritán
(kresba: Josef Karhan)

El Greco: Kristus uzdravuje slepého /výřez/

protože my jsme dostali všechno od něho, našeho Stvořitele“ (KKC 2007). Jak to tedy je? Člověk si může před Bohem získat zásluhy jen na základě toho, že „se Bůh svobodně rozhodl nechat člověka spolupracovat na díle své milosti“ (KKC 2008). Je to tedy „právo vyplývající z milosti“, „dary Boží dobroty“ (KKC 2009). Jinými slovy: to, že si můžeme před Bohem cokoliv zasloužit, je dílem jeho milosrdenství!

Proto i skutky milosrdenství, které jsme (z Boží milosti!) s to vykonat, mají svůj prvotní původ v Bohu.

JEDINÉ MĚRITELNÉ KRITÉRIUM PŘIJETÍ BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ

Jinými slovy: jsme spaseni do té míry, do jaké přijímáme Boží milosrdenství. V této věci nám může poskytnout ideální lekci podobenství o nemilosrdném spolumužníku (Mt 18,23-35): tento muž nebyl ochoten odpustit svému kolegovi ve službě nepatrný dluh, neboť tak docela neuvěřil, že jemu samotnému byl odpuštěn dluh mnohonásobně větší. Jen tehdy, když skutky projevujeme milosrdenství vůči druhým, můžeme si být jisti tím, že jsme přijali Boží milosrdenství.

To je také důvod, proč se nás Syn člověka nebude při posledním soudu ptát na naši lásku k Bohu. Tu si totiž můžeme namlouvat (srov. 1Jan 4,20), zatímco konkrétní projevy lásky k bližnímu se dlouhodobě fingovat prostě nedají.

Ze stejného důvodu je kritériem ke svaťování praktikování ctností v hrdinské míře, třebaže svatost nespočívá v nich, nýbrž v niterném spojení s Bohem v Kristu. Jenže existenci a pravost takového spojení s Bohem si lze ověřit jen na praktické lásce k bližnímu.

SKUTKY TĚLESNÉHO A DUCHOVNÍHO MILOSRDENSTVÍ

Skutky tělesného milosrdenství nám tedy odhalují, nakolik ve svém životě sami přijímáme Boží milosrdenství k nám. Na základě zmíněné perikopy ve 25. kapitole Matoušova evangelia se mezi ně řadí:

1. sytit hladové;
2. napájet žíznivé;
3. odívat nahé;
4. navštěvovat vězně;
5. poskytovat přístřeší poutníkům;
6. navštěvovat nemocné;
7. pochovávat mrtvé.

Ovšem už Origenes († 254) při komentování tohoto místa zdůrazňoval, že kromě skutků tělesného milosrdenství existují i skutky duchovního milosrdenství. Pozdější tradice vypracovala jejich seznam, který tvoří jakýsi protipól k evangelním skutkům tělesného milosrdenství. Patří mezi ně:

1. napomínat chybující;
2. poučovat nevědomé;
3. radit váhající;
4. těšit zarmoucené;
5. trpělivě snášet bezpráví;
6. odpouštět urážejícím;
7. modlit se za živé a zemřelé.

Když nad tímto druhým seznamem budeme rozjímat, věřím, že dojdeme k závěru, že skutky duchovního milosrdenství nejsou o nic méně známkou plodného přijetí Božího milosrdenství do našeho života, než jak je tomu u skutků tělesného milosrdenství.

Pavel Vojtěch Kohut OCD ■

HOSPIC JE TAKÉ ŽIVOT

❖ **Otče, aktivně se věnujete práci v hospici. Řekněte, co bylo důvodem, že jste se rozhodl věnovat právě této činnosti?**

Abych řekl pravdu, často jsem přemýšlel, jak to vlastně začalo. Jako dítě jsem se moc bál zdravotní sestry, která mi dávala injekce. Návštěva zubaře, to byl takový dětský horor. Chtěl jsem studovat psychologii, o medicíně jsem nikdy nepřemýšlel. Od druhého roku semináře jsem se stal „infirmérem“, tedy někým jako zdravotní sestra. To ale nebyl můj jediný kontakt s medicínou. Mimo seminář jsem pomáhal postiženým. Velký význam pro mě mělo setkání s nevyčísitelně nemocnými, jejich dramata, nesplněné plány, život na vozíku... Pamatuji si první úmrtí, pohřby, loučení. Tato léta, určitým způsobem, ovlivnila další budoucnost mé pastorační práce.

Když jsem ukončil studium v semináři, objevila se otázka tématu mé magisterské práce. Chtěl jsem psát o utrpení. Ve své práci jsem se věnoval eutanázii a hospici na základě učení Jana Pavla II. Přečetl jsem hodně knih, navštívil jsem hospice v Polsku a Anglii. V hospici se teorie

potkala s realitou. S očima nemocných, jejich úsměvem – pokud se mi podařilo jim pomoci. Jejich očekávání a různorodé potřeby mě přesvědčily, jak důležitá oblast evangelizační práce to je. Lze v ní praktikovat všechny skutky milosrdenství, tělesné i duchovní.

❖ **V dnešním světě je téma utrpení a umírání opomíjeno nebo minimalizováno. Proč se, podle vás, dnešní lidé a svět bojí o tomto tématu mluvit?**

Když jsem působil v hospici, zjistil jsem, že jsou lidé překvapeni, že tam pracuji. Jako společnost jsme se po celá léta a dokonce celé generace vyhýbali tématu smrti a umírání. Toto téma vytlačily ze společnosti nové hodnoty, jako je vitalita, mládí, krása, příjemné věci. Lidé zvláště silně reagují na reklamu, kterou nejlépe vystihuje heslo: „mladí, zdraví, krásní a bohatí“. Lidé nechťejí mluvit a přemýšlet o konci života, umírání a smrti. A pokud ano, tak se rádi smrti vysmívají. Tak tomu je v obrovském množství počítačových her, ve kterých lze zabít podle libosti, anebo ve filmech, kde se zabíjejí lidé bez mrknutí oka. V médiích je smrt ukazována groteskním anebo přehnaným způsobem. Přitom ale není dost informací týkajících se „mysteria mortis“, to znamená tajemství smrti, kterou končí život každého člověka. Velmi potřebným úkolem v dnešním světě je vrátit pohledu na smrt mystérium podobné tajemství narození člověka. Pokud se budeme na umírání a smrt dívat bez mystické dimenze, nedokážeme společnost zachránit před pokusem eutanázie.

Pracovní tým v hospici

ROZHOVOR S P. PIOTREM KRAKOWIAKIEM SAC

❖ **Křesťanská teologie vidí v utrpení prostředek, jehož pomocí Bůh spasil svět. Utrpení má smysl a hodnotu, pokud je spojené s utrpením Ježíše. Jak můžeme v praxi spojovat své utrpení s utrpením Ježíše?**

Neexistuje jediná správná odpověď na tuto otázku. Kdysi jsem neúnavně studoval teologii, abych takovou odpověď našel. Psal jsem práci o smyslu utrpení podle křesťanství a přečetl jsem hodně knih v několika jazycích. Když jsem ale potom jako mladý kněz přišel k posteli své kamarádky, která umírala na bolestivou rakovinu kostí, všechno, co jsem našel v knihách, bylo v tom okamžiku skoro k ničemu. Začal jsem s ní mluvit a snažil jsem se co nejlépe používat teologické argumenty, které hovořily o spásném významu utrpení. Jak trapně to muselo vypadat! Já, zdravý člověk, poučující o utrpení osobu naplněnou bolestí a utrpením. Byla dost trpělivá, ale nakonec to nevydržela a vykřikla: „Když jsi tak moudrý, tak mi vysvětli, za jaké hříchy mě tvůj Bůh nechává trpět? Za to, že jsem byla dobrou studentkou a dcerou? Nebo možná za to, že jsem byla dobrovolníkem v dětském domově? Nebo možná proto, že jsme jako málokterí během studií zachovávali předmanželskou čistotu? No, řekni mi to – chytráku – za který z těchto hříchů mě tvůj Bůh potrestal?“ Dodnes jsem Barboře za tato odvážná slova moc vděčný. Po této lekci se už nikdy neopovážím poučovat někoho o smyslu utrpení. Jediné, co mohu, je být nablízku, poslouchat a zúčastnit se dialogu, ve kterém to nejdůležitější musí říct nemocný, který se musí vyrovnat s tím nejtěžším povoláním. Jen člověk, který trpí

P. Piotr Krakowiak SAC

Narodil se 12. září 1965 v Koszalinie. Je knězem řádu pallotínů, teologem a psychologem, ředitelem Hospice „Pallotinum“ v Gdaňsku, zakladatelem nadace pro hospice a celostátním pastoračním koordinátorem pro hospice v Polsku. Na kněze byl vysvěcen 3. května 1993 v Oltarzewie. V letech 1994–2000 působil na klinice Gemelli v Římě a v hospicích v USA. V roce 2001 získal titul doktora teologie a psychologie. Od tohoto roku přednáší také pastorační medicínu v pallotinském semináři v Oltarzewie.

dobrovolně a vědomě, může z utrpení udělat dar. K tomu je třeba dospět a přílišné mudrování v tom obvykle jen překáží.

❖ **Říká se, že v utrpení lidé rychleji dospívají – dospěleji se dívají na svět, na hodnotu lidského života, hodnotu a dar času. Že utrpení umožňuje odlišit to, co je v životě důležité, od toho, co se důležitým jen zdá. Můžete nám o tom na**

Tomek

základě svých osobních zkušeností a kontaktů s nemocnými něco říct?

Pamatuji si devatenáctiletého Tomka, který umíral na našem oddělení pro děti. Vzpíral se a nechtěl do hospice jít, protože – jako mnoho jiných – myslel, že je to strašné, smutné místo, kde se jen umírá. Ke svému velikému překvapení tam potkal mnoho přátel, našel úsměv a radost, konkrétní medicínskou pomoc i duchovní a emocionální podporu.

Tomek během několika týdnů hodně duchovně dospěl. Chtěl se každý den zúčastnit mše svaté v kapli. Na otázku proč odpověděl: „Chci obětovat své modlitby za kamarády a kamarádky, aby nepromarnili svůj život.“ Díval se na život z jiné perspektivy, vážil si každého dne a hodiny, které nemilosrdně utíkaly. Možná právě proto se chtěl modlit za své kamarády, kteří často tak lehkomyšlně utraceli čas při nepotřebných, nesmyslných nebo škodlivých věcech.

Tomek zůstal v mé paměti jako člověk, který na svá mladá léta rychle dospěl. Několik dnů před smrtí mi řekl: „Otče, moji kamarádi budou za několik měsíců dělat maturitu. Cítím, že já tu svou dělám už teď, tady ve vašem hospici. Pokud zde můžu být k něčemu užitečný, jsem k dispozici.“ Tehdy jsme zrovna dělali společnou kampaň o hospicích a hledali jsme pro ni

hrdinu. Stal se jím Tomek a jeho obličej byl známý díky televizi a plakátům, které visely v celém Polsku. Jeho slova: „Hospic, to je také život“ si lze dodnes poslechnout na webových stránkách www.hospicja.pl.

❖ **Utrpení, které se různými způsoby může dotknout každého s nás, se může stát formou apoštolátu. Co byste chtěl v tomto kontextu říct a poradit čtenářům „Apoštola“?**

Všem čtenářům, kteří trpí a jsou nemocní, vřele doporučuji apoštolský list Jana Pavla II. o křesťanském smyslu lidského utrpení „*Salvifici Doloris*“ napsaný v r. 1984. Je to obtížný text, který papež nepsal u psacího stolu, ale na nemocniční posteli během svých pobytů v nemocnici po svém atentátu. V tomto listu je hluboká teologická analýza povolání k utrpení a spolupráci na spáse světa. Stojí za to si tento list přečíst a promodlit ho.

Zdravé čtenáře srdečně zvou ke spolupráci na apoštolátu za nemocné a trpící. Lze začít od každodenní modlitby za ně. Další etapou je konkrétní pomoc. Stále populárnější se stává dobrovolná pomoc v rámci Charit nebo jiných farních struktur. Protože naše víra bez činů je mrtvá, stojí za to konkrétním způsobem pomoci potřebným lidem. „Hrnek vody podaný ve jménu Pána Ježíše nezůstane bez odměny.“ Je dobré na to pamatovat a rozhlížet se kolem sebe. Možná, že jsou v rodině nebo v sousedství lidé, pro které se zrovna ty staneš apoštolem dobrého úsměvu, společně vypitého čaje nebo telefonátu. Je třeba tak málo, aby se svět kolem nás změnil. Když vidím tisíce dobrovolníků v pallotinském hospici v Gdaňsku, věřím, že také u vás je „záření dobra“ možné!

Děkuji vám za rozhovor.

P. W. Zubkowicz SAC ■

POZEMSKÝ ŽIVOT JE DAR A ŠANCE

„DŘÍV LIDÉ ŽILI DÉLE NEŽ DNES – ŠEDESÁT LET PLUS VĚČNOST. DNES ŽIJÍ JEN DEVADESÁT LET.“

Jedna z nejčastěji vyslovovaných vět ve všech evropských jazycích by asi zněla „Nemám čas“. Obecný dojem z pozorování naší civilizace je ten, že vládne spěch a mnoho lidí jedná jako v horečce. Je to zajímavý jev. Technický pokrok a řada vynálezů, které nám mají ulehčit život a ušetřit čas, jakoby se mýjely účinkem. Jako bychom měli času méně, navzdory tomu, že činnosti, které vyžadovaly dříve hodně práce a času, jsou dnes velmi snadné a rychlé. (Srovnejme si pro příklad rozdělování ohně pomocí dvou křemenů a pomocí zapalovače nebo cestování z Prahy do Brna pěšky a automobilem.) To, že někdo dělá několik věcí najednou, už není ničím výjimečným. Volání z mobilního telefonu během řízení automobilu je běžná věc – a nejde jen o tak obyčejné a jednoduché záležitosti. Zvlášť v některých zaměstnáních dosáhli lidé takové rychlosti práce, že to rychleji už nejde – a proto se kvůli konkurenceschopnosti musí dělat několik věcí najednou. Podle názoru odborníků se bude lidstvo rozvíjet do budoucna právě tímto směrem – rychle dělat hodně věcí najednou.

Člověk žijící v dnešním světě ekonomie a zaměstnání musí být přizpůsobivý, schopný rychle se naučit novým věcem, pracovat v sobotu a v neděli, dělat přesčasy. Dostává se mu za to odměny v podobě dobrého platu. Jenže na využití vydělaných peněz nezbyvá už čas, a přitom má dnešní člověk k dispozici nesrovnatelně větší nabídku pro využití volného času. Můžeme to formulovat také trochu jinak a mluvit o mnohem větším množství lákadel, která

FOTO: WOJCIECH ZUBKOWICZ

na člověka cíhají. Čas, který se ušetří při práci v domácnosti a při vyřizování různých záležitostí, které dříve byly časově náročné a dnes jsou vyřizovány velmi rychle, zdaleka nestačí na to, aby se mohlo využít aspoň významné části možností trávení volného času. V důsledku toho mnozí lidé jako by „žárlili“ na čas. Raději dají někomu nějaký drahý dárek, než aby si s ním sedli a popovídali. Je to známý jev – rodiče koupí dítěti moderní hračku, která stojí spoustu peněz, ale s dítětem si nehrají. Mají jiné skutečné a domnělé starosti.

Nedostatek času působí potíže a nežádoucí jevy nejen v rodině, ale i mezi kamarády, známými, dalšími příbuznými.

Místo návštěvy se dnes volá na mobil, pošle e-mail a dost. Rychle, stručně, bez nutnosti cestovat někam na návštěvu. Společenské kontakty se stávají krátkodobými a neosobními. Touha po co nejlepším využití volného času, po vychutnání co největšího množství zážitků vede lidi k časté změně partnerů (rozvody), k neochotě dlouhodobě se v něčem angažovat – třeba mít děti. Rodinný život je však extrémně náročný na čas. Je to podle odborníků také jedna z příčin nedostatku kněžských a řeholních povolání – představa celoživotní angažovanosti připadně i oběti je pro moderního člověka velmi těžce přijatelná.

Co ale můžeme proti tomu dělat? Především si musíme ujasnit, z jaké perspektivy se na život díváme. Jestli se díváme na život jako na ryze dočasnou událost, která definitivně končí v okamžiku smrti, pak jsou hon za zážitky a touha využít co nejvíce možností pochopitelné. Jestli se ale na život podíváme jako na něco, co pokračuje i po biologické smrti, pak získáváme odstup a klid. Jestli můj život pokračuje i po smrti, nemusím zažít vše. To, co nestihnu teď, bude mi dáno na věčnosti. Přece u základu honu za zážitky a pohodlím je touha po štěstí, po naplnění smyslu života, a my křesťané věříme, že toho se nám dostane od Boha na věčnosti. To je také opravdová „radostná zvěst“ – se smrtí nepřichází definitivní konec života, nemusím spěchat. Bohužel v naší společnosti se takový přístup k chápání života vytratil z povědomí lidí. Je hodně pravdy ve výroku rakouského pastorálního teologa Michaela Zulehnera: „Dříve lidé žili déle než dnes – sedesát let plus věčnost. Dnes žijí jen devadesát let.“

Věřící člověk si musí uvědomit, že čas pozemského života je dar a šance, kterou

dostal od Boha. I ten nejdelší život dojde ke smrti, za kterou člověka očekává milující Otec, ale také možnost být od tohoto Otce navěky odloučen. Jestli chceme být šťastní, musíme využívat čas smyslně, pro skutky a působení, které je pro nás a naše okolí přínosem, dává potěšení a zároveň pozitivně ovlivní náš osud po smrti. Jak říká čínská moudrost: „Život je most, po kterém musíme projít, ale nemáme tam stavět dům.“

Kvůli tomu, co bylo výše napsáno, musíme se všichni snažit o to, abychom to omezené množství času, kterým můžeme svobodně disponovat, využili co nejlépe. Je škoda promarnit čas na nějaké zbytečné, průměrné činnosti. Cokoliv děláme, máme dělat s úplným nasazením, se sto procentní angažovaností a máme vždy volit to, co je nejkvalitnější, nejlepší, pro náš život přínosné. Místo toho, abychom každý den trávili dvě hodiny sledováním hloupých a nepřínosných televizních pořadů, je lepší jít jednou za měsíc do kina na opravdu zajímavý film, který dá člověku více zážitků než podprůměrné televizní vysílání.

Věnovat někomu čas je skutečným – a dnes velmi žádaným – skutkem milosrdenství. Mezi námi žije totiž hodně lidí, kterým neschází nic po stránce materiální, finanční. Mají vše, co potřebují, ale nemají nikoho, kdo by si s nimi popovídal, vyslechl jejich starosti anebo vzpomínky, doprovodil je na procházku a dal si s nimi čaj nebo kávu. Velmi často se osamělí lidé mnohem více těší z toho, že je někdo navštívil, než z toho, že obdrželi nějaký dárek.

Bůh nám dal různé schopnosti a nadání nejen pro individuální prospěch každého z nás, ale i proto, abychom tato nadání a schopnosti využili pro dobro lidí kolem nás. Myslím, že ponaučení sv. Pav-

la o Božích darech se vztahuje nejen na duchovní oblast (viz 1 Kor 12, 1 – 27). To též platí i pro čas, který je také Božím darem. Máme ho využívat nejen pro sebe, ale také ho věnovat druhým lidem. Nesmíme čas promarnit. Nikdy se nevrátí

a nedá se nahradit. Využívejme ho smysluplně pro konání dobra. Přece na konci dne není důležité, kolik času jsme měli k dispozici. Důležité je, co jsme s tím časem udělali.

P. Bogdan Pelc ■

El Greco: Pátá pečeť Apokalypsy

LÁSKA, KTERÁ NEVYHOŘÍ

Jedni říkají, že Adam má dobrou povahu, jiní, že je to prostě dobrý člověk. To právě on pořádal nejlepší večírky. Možná bylo dobré se na nich bavit, protože zajímavé lidi, poslechnout si skvělou hudbu, zatancovat si, napít se dobrého vína. Koníčkem a zároveň slabinou Adama byl sport. Neměl pro něj míru. Na trénincích a zápasech ze sebe dával všechno. Až to nakonec jednou přehnal a po těžkém úrazu musel odejít z týmu. Všichni ho litovali, ale rozsudek doktorů byl nemilosrdný. Teď si může maximálně pohrát s míčem s dětmi, protože s dospělými hraje tak, že se opět vystavuje nebezpečí zranění.

Rodina, firma, práce v místní samosprávě, práce ve farnosti... „Adame, jak ty to všechno zvládáš?“ – zeptal se ho jeho nejbližší přítel. Už léta měli ve zvyku chodit společně v sobotu večer na sklenici whisky do svého oblíbeného jazzového klubu. Dříve chodili každý týden, teď už nechodí tak pravidelně. „A kdo ti řekl, že to zvládám?...“ „Jak to?“ – zeptal se překvapený přítel. „Znamená to, že to asi nezvládám...“, pokračoval Adam. „Ptáš se na firmu. Investoval jsem do ní tolik energie a stále nepřináší očekávaný zisk, pořád jsou nějaké problémy, a... abych řekl pravdu, ta práce mě už nebaví. Pamatuješ, jak skvělé jsem měl vyhlídky a naděje? A co dnes? Nic! Mluvíš o samosprávě. Snažil jsem se být realis-

ta, nevěřil jsem, že lze změnit celý svět, ale věřil jsem, že pokud začnu od sebe, pokud zkusím něco udělat pro konkrétní lidi, kteří kolem mě žijí, tak bude svět aspoň trochu lepší. Navíc jsem věřil, že v tom nejsem sám. Dokážeš si představit, jak se teď rozčiluji s lidmi, kteří ke mně přicházejí, abych jim pomohl? Nemůžu se zbavit dojmu, že je to hromada egoistů a podvodníků. Zdá se mi, že každý z mých spolupracovníků se stará jen o sebe a svou rodinu. Angažují se v práci pro veřejnost asi jen proto, aby o nich lidé dobře mluvili a aby uchlácholili své svědomí. Církev... asi jsem ještě věřící, ale dnes to už není ono. Dokážeš si představit, že jsem prázdný? Už se nemodlím... Během mše stojím, jako bych byl za skleněnou zdí. Poslouchám a neslyším, dívám se a nevidím, jsem a nejsem. Nejvíce ale trpím doma. Mám skvělou manželku, skvělé děti... Dříve jsem s nimi měl takový krásný vztah...“ V očích Adama se objevily slzy.

Přítel objednal druhou skleničku whisky. „Vyhořel jsi,“ řekl dívajíc se Adamovi do očí. „Vyhořel jsi, ale na druhou stranu konečně mluvíš. Čím jsi byl silnější a usmíval se, tím více jsem cítil, jak se v sobě uzavíráš. Hodně jsem nad tebou přemýšlel a nedokážeš si představit, jak moc jsem chtěl, aby ses konečně „rozpadnul“, aby ti to všechno přerostlo přes hlavu.“

Adam byl vždy silnější. A právě jeho přítel potřeboval čas od času Adamovu podporu, radu, pomoc, povzbuzení. Situace se stávala čím dál divnější. Adam se díval na lidské slzy, ale nikdo přitom neviděl, jak pláče on. Adam se teď cítil hloupě. „Je to v pořádku,“ řekl, „mám prostě dnes špatný den. Je to v pořádku. Nemluvme už o tom, to jsou jen dočasné problémy v práci.“

„Ne, Adame,“ nevzdával se přítel, „to nejsou jen dočasné problémy v práci, to jsou tvé nevyřešené problémy, se kterými si už léta nevíš rady. To já jsem byl vždy ten slabší, vždy jsem poslouchal tvé rady, vždy jsem se mohl na tebe spolehnout. Prosím tě, dej mi teď šanci, abych mohl pro změnu „zabojovat“ já o tebe. Dej mi šanci být tvým přítelem, a to je něco víc než být mladším bratrem, který potřebuje pomoc staršího. Víím, že ve svém srdci úplně nevěříš, že lze být tvým přítelem. Několikrát jsem viděl, jak ses bál, že tě nechám.“

Adam se ho snažil přerušit, ale cítil, že nemá šanci. Nemohl svého přítele poznat. Nečekal, že uslyší slova vyslovená s obrovskou silou a zároveň láskou. K tomu měl úplně stažené hrdlo dojetím, protože k němu poprvé někdo mluvil s tak velkou starostlivostí a láskou.

Přítel pokračoval: „Jednou jsem si všiml, že to ty pořád organizuješ, platíš, zveš. Byl jsem tím zahanben. A přitom jsem viděl hromadu lidí, kterým se to líbilo. Čerpali z tebe jako z bezedné studně. Bylo to divné, ale stále jsem měl pocit, že jsem sebou zahanben.“

Jasně: ty jsi chytrý – já ne, ty jsi silný – já ne, ty jsi plný odvahy – já ne. Tvá velikost se stávala nesnesitelnou. V našem vztahu jsem se začínal dusit. Na druhou stranu jsem byl a stále jsem přesvědčen, že jsi poctivý a dobrý. Neuměl jsem si s tím poradit.

Pamatuješ, jak jsem před nějakou dobou klesl na duchu? Přišel jsem o práci, rozvedl jsem se s manželkou, syn už ke mně neměl úctu... Musel jsem se léčit a sice s bolestí, ale přece jsem nakonec úspěšně překonal svá zranění a slabosti. Zjistil jsem, že se bojím být dospělý a zodpovědný. Viděl jsem, že celý život jsem

FOTO: WOJCIECH ZUBKOWICZ

hledal někoho, kdo by byl pro mě oporou, ochranou, kdo by vzal na sebe zodpovědnost za můj život, a našel jsem tebe. Chci, abys mě teď dobře pochopil. Nás nespojuje jen přátelství. My jsme, svým způsobem, na sobě závislí. Říkám ti to, protože chci, aby nás spojovalo přátelství, ne závislost.

Začali jsme ten náš, ne zcela dospělý vztah, protože jsem se potřeboval o někoho opřít a ty potřebuješ být lidem oporou. Proč? Protože v srdci v sebe nevěříš, nevěříš, že tě lze milovat, že lze s tebou být. Udělal jsi hodně úžasných věcí. Je v tobě mnoho dobré vůle, ale kromě toho v sobě máš silnou snahu lásku si zasloužit, kupovat si ji. Dokonce i tady, v klubu, jsi nesvůj, že každý z nás platí za sebe. Když jsi platil za oba, bylo to v pořádku. Když jsem nabídl, že jednou zaplatíš ty a jednou já, nesouhlasil jsi. Ty nechceš nikomu nic dlužit.

Je v tobě prázdnota, kterou se snažíš naplnit službou lidem, rodině, ideálům.

El Greco: Sv. Bartoloměj

Pokud bys pracoval pro peníze nebo radost z práce, která by pro tebe byla vždy zajímavá, neříkal bys dnes, že jsi to s firmou nezvládl. Řídíš firmu, částečně i proto, aby sis zasloužil lásku. Ale lásku si nelze zasloužit. Pokud bys v kostele a v samosprávě byl pro lidi, jejichž potřeby vnímáš, nedovolil bys, aby tě využívali, uměl bys stanovit meze. Ty si ale zasluluješ lásku, a proto jsi ztratil úctu k lidem a radost z pomáhání. Nedokážeš uvěřit, že tě lze milovat, že lze s tebou být, a proto nevidíš ty, kteří tě opravdu milují. Právě proto zanedbáváš rodinu, zanedbáváš náš vztah, máš pocit viny a nedokážeš nikomu říct „ne“. Máš dojem, že pokud odmítneš, pak si nezasloužíš lásku a zase budeš muset prožít odmítnutí, které už tak nepříjemně znáš.“

Vyhoření se nejčastěji projevuje u těch lidí, jejichž práce je v intenzivním kontaktu s lidmi. Týká se to např. psychologů, pedagogů, doktorů, učitelů, zdravotních sester. Podle Christiny Maslach existují tři elementy vyhoření: emocionální vyhoření, stále nižší hodnocení vlastní práce a depersonalizace spojená s cynickým pohledem na ostatní se zmenšující se citlivostí vůči nim.

Opravdová láska nevede k vyhoření. Nejdříve je ale třeba ji poznat. Pokud v životě chybí tato zkušenost, není nic ztracené. Lze na to přijít. Chce to mít především vůli ke změně, podporu od Boha, přítele a někdy také odbornou psychologickou pomoc.

Silně prožité vyhoření může být začátkem změny. Ne vždy je ale třeba vyhořet, abychom se rozhodli dospět k lásce, zejména k té, která nezpůsobuje vyhoření.

PDr. Wiesław Błaszczak SAC ■

ROZMNOŽENÍ ČASU

*Uviděl množství lidí
a bylo mu jich líto
mluvil k nim
o neodolatelné lásce Boží*

*Když se schylovalo k večeru
řekli jeho učedníci:
Pane, pošli tyto lidi pryč
je již pozdě
a oni nemají čas*

*Dejte jim tedy, řekl
dejte jim tedy svůj čas*

*My sami nemáme čas, přiznali
a to, co máme, to málo
jak to má stačit zástupům?*

*Přesto byl mezi nimi jeden
který měl ještě pět termínů volných
více ne, víc nic
jen jednu půlhodinu*

*A Ježíš vzal pak s úsměvem
těch pět termínů, které měli
a obě čtvrt hodiny do rukou
pohlédl k nebi, modlil se
modlitbu díky a modlitbu chval*

*Pak nechal rozdělít
drahocenný čas
z rukou svých učedníků
čekajícímu zástupu*

*A hle:
To málo stačilo pro všechny
a naplnili dokonce
dvanáct dní
tím, co zbylo*

*A dále čteme, že užasli
Viděli, že možné je u Boha
co není možné u lidí.*

Lothar Zenetti

ZE ŽIVOTA SESTRY FAUSTYNY

HODNOTA A ROLE ČASU NA ZÁKLADĚ DENÍČKU SV. SESTRY FAUSTYNY

Všichni žijeme v čase. Čas je pro nás něčím tak samozřejmým, že jakoby „běží v pozadí“. Jen někdy si na něj vzpomene a věnujeme nějakou myšlenku otázce pomíjení našeho života (u mnoha lidí jsou podnětem k těmto myšlenkám třeba pohřby). Jednou za čas si uděláme krátkou „inventuru“ toho, jak nakládáme s časem, a pokud s výsledky nejsme spokojeni (což je asi ve většině případů), učiníme si vhodné předsevzetí. Všichni jsme obdarováni časem a zároveň si asi skoro všichni, nebo aspoň většina z nás stěžuje, že nám čas chybí.

V tomto čísle se chceme věnovat hodině milosrdenství (a hodina je přece určitý čas), a proto zkusme prostřednictvím Deníčku „nahlédnout do života sestry Faustyny“ a odpovědět na otázku, jak se ona dívala na čas. Jakou roli a hodnotu měl pro ni čas a jak s ním hospodařila?

HODNOTA A ROLE ČASU

Svatá Faustyna se snažila ze všech sil čas využít. Ve svém Deníčku píše: „O můj Bože ... můj duch se spaluje v činné lásce, neztrácím čas žádným sněním, přistupuji jednotlivě ke každé chvíli, neboť ta je v mé moci; minulost nepatří mně, budoucnost není má, z celé duše se snažím využít přítomný čas.“ (Dn 351). Z textů Deníčku vyplývá, že čas Faustyna chápala jako dar od Boha a zároveň šanci, jak se přiblížit k Bohu. Čas byl jakoby „vlnou“ neustálých milostí, kterými je člo-

věk obdarován. Z toho důvodu byla pro ni každá vteřina důležitá. Boží přítomnost, která posvěcuje každou vteřinu života, stanovuje roli a hodnotu času.

„PROBLÉM ŠEDÝCH CHVIL“ – HOSPODAŘENÍ S ČASEM

Sestra Faustyna nežila dlouho, zemřela, když jí bylo 33 let, ale naučila se, jak řešit problém „šedých chvil“. „Šedé chvíle“ se objevují v životě všech lidí: takové obyčejné, monotónní, nudné – chtělo by se říct: už od začátku odsouzené k neúspěchu, k nevyžití. Jak často si říkáme, když máme v takových chvílích něco řešit: počkám, až bude ten „dobrý vítr“, až to bude trošku „s kopce“. Tak přicházíme o milosti. V Deníčku o tom sestra Faustyna píše: „Ach, žijete šedý a monotónní, kolik je v tobě pokladů. Každá hodina je jiná, takže šed a monotónnost mizí, když se na vše dívám očima víry. Milost, kterou mám v tuto hodinu, se v další hodinu už nezopakuje. Bude mi dána další hodina, ale už ne ta samá. Čas mýjí a nikdy se nevrací. Co v sobě obsahuje, se nikdy nezmění, označuje to pečeti navěky.“ (Dn 62)

ZODPOVĚDNOST ZA ČAS

Deníček sestry Faustyny nám nabízí možnost nejen „nahlédnout do jejího života“, ale také nám přináší slova Pána Ježíše, která jsou pro nás velmi důležitá: „...jako Král milosrdenství toužím obdarovávat duše milostmi, ale nechtějí je přijmout. ... Na všechno mají čas, jenom nemají čas na to, aby přišly za mnou pro milosti.“ (Dn 367)

Jsou to velmi smutná slova, ale bohužel asi pro mnohé z nás pravdivá. Kolikrát jsme se doslova „rvali“ se životem a podceňovali jsme hodnotu modlitby a Boží pomoc?

S. Faustyna s rodinou

Je třeba být zodpovědným za čas, který nám byl Bohem darován. Svátá Faustyna byla zodpovědná, ale tato její zodpovědnost pramenila ze zkušenosti, že bez Boží milosti a pomoci člověk sám ze sebe nezmůže nic. Čas je nám darován, abychom mohli být obdarováni Bohem. „Ach, kdyby duše chtěly naslouchat mému hlasu, když hovořím v hloubi jejich srdcí, během krátké doby by dosáhly vrcholu svatosti.“ (Dn 584) – říkal Pán Ježíš sestře Faustyně.

Nakonec si všimněme, jak veliký důraz kladla sestra Faustyna na přítomný čas: ta chvíle, kterou teď prožívám, je v mých rukou, v tomto okamžiku mohu získat Boží milosti, mohu udělat dobrý skutek, mohu se spojit s Bohem v modlitbě. Minulost už byla a přítomnost bude. Důležitá je nynější chvíle.

Jeden člověk, který hledal radu, přišel k mistru Eckehardovi, mnichu ze St. Gallen a duchovnímu básníku (909–973), s dotazem, který člověk je nejdůležitější, která hodina je nejdůležitější a který skutek v životě je nejdůležitější. Mistr Eckehard na to odpověděl: „Nejdůležitější člověk je ten, který stojí nyní před tebou, nejdůležitější hodina je nynější hodina a nejdůležitější skutek je skutek lásky, který můžeš nyní vykonat. Zítřka by již mohlo být pozdě.“

P. Wojciech Zubkowiec SAC ■

K O R U N K A

„...Tato modlitba je na usmíření mého hněvu ... nejprve se pomodlíš jednou **Otčenáš, Zdrávas Maria a Věřím v Boha**, potom budeš na zrnkách Otčenáše říkat tato slova: **Věčný Otče, obětuji ti tělo a krev, duši i božství tvého nejmilejšího Syna a našeho Pána Ježíše Krista, na smír za hříchy naše i celého světa**; na zrnkách Zdrávasu budeš říkat tato slova: **Pro jeho bolestné utrpení buď milosrdný k nám i k celému světu**. Na závěr se pomodlíš třikrát: **Svatý Bože, Svátý Silný, Svátý Nesmrtelný, smiluj se nad námi a nad celým světem.**“

/Deníček 476/

KONGREGACE SESTER
MATKY BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ,

v níž žila a zemřela sv. sestra Faustyna

Tajemství Božího milosrdenství hlásáme svědectvím života v duchu důvěry v Boha a milosrdenství k bližním. Jdeme cestou milosrdenství (zvláště vůči děvčatům a ženám potřebujícím morální obnovu), slova (hlásání poselství milosrdenství, formace apoštolů Božího milosrdenství) a modlitby.

NOVICIÁT

■ ul. Siostry Faustyny 3
30-420 Kraków, Polsko

KOMUNITY V ČESKÉ REPUBLICE

■ Štefánikova 952 ■ K rotundě 81/6
544 01 128 00 Praha 2
Dvůr Králové n/Labem

Věčný Otče, obětuji ti tělo a krev, duši i božství tvého nejmilejšího syna a našeho Pána Ježíše Krista, na smír za hříchy naše i celého světa

Pro jeho bolestné utrpení
buď milosrdný k nám
i k celému světu

Pro jeho bolestné utrpení...

Pro jeho bolestné utrpení...

Pro jeho bolestné utrpení...

Pro jeho bolestné utrpení...

Pro jeho bolestné utrpení...

Pro jeho bolestné utrpení...

Pro jeho bolestné utrpení...

Pro jeho bolestné utrpení...

Pro jeho bolestné utrpení...

Věčný Otče, obětuji ti tělo a krev, duši i božství tvého nejmilejšího syna a našeho Pána Ježíše Krista, na smír za hříchy naše i celého světa

POSLÁNÍ A SPIRITUALITA SESTRY FAUSTYNY
HODINA MILOSRDENSTVÍ

Před několika lety přijel ke hrobu sv. Faustyny v Krakově-Łagiewnikach jistý námořník, který na vysvětlení své pouti vyprávěl následující příběh. Během jedné z mnoha cest jeho loď zakotvila u filipínských břehů. Po vylodění mohl pozorovat zvláštní chování obyvatel ostrova. Zrovna odbila třetí hodina odpoledne, když zpozoroval, jak se někteří lidé zastavují a začínají se modlit, jiní líbají kříže, které mají zavěšené na prsou, ostatní pak pouze dělají znamení kříže. Jednání domorodců se mu zdálo podivné, dokonce i tajemné. Původně si myslel, že vysvětlení je třeba hledat v místních zvycích nebo přímo v povaze Filipínců. Jeho překvapení a zájem vzrostly, když během televizního pořadu uviděl na obrazovce obraz milosrdného Krista. Dále zjistil, že mnozí lidé tam nosí dokonce speciální hodinky, programované na oznámení 15. hodiny. Na své dotazy dostal námořník odpověď: „My slavíme hodinu milosrdenství, kterou si Pán Ježíš přál a o kterou prosil skrze polskou řeholnici, sestru Faustynu.“ Vyprávění ukončil poutník takto: Musel jsem plout takovou dálku a dostat se až na Filipíny, abych se dozvěděl o modlitbě v hodině milosrdenství, o sestře Faustyně, o svatyni Božího milosrdenství. To Filipíncům vděčím za svou pouť do Łagiewnik.

Mnozí lidé po celém světě, nejen na Filipínách, uctívají okamžik Ježíšovy smrti (v 15.00 hodin), který sám Kristus nazval *hodinou velkého milosrdenství pro celý svět* (Dn 1320).

Hodina milosrdenství je další formou úcty k Božímu milosrdenství, kterou nám předala s. Faustyna a jejíž původ leží v Ježíšově příkazu z října roku 1937. Faustyně, přebývajícím tehdy v krakovském klášteře kongregace, Ježíš řekl: *O třetí hodině vyprošuj mé milosrdenství, zvláště hříšníkům, a alespoň na chvilku se zamýšlej nad svým utrpením, zvláště nad mou opuštěností ve chvíli umírání.* O několik měsíců později Ježíš zopakoval tento příkaz a ještě jednou vymezil cíl, způsob slavení a příslib spojený s hodinou milosrdenství: *Kdykoliv uslyšíš, jak hodiny odbíjejí třetí, celá se ponoř do mého milosrdenství, veleb je a oslavuj; svolávej jeho všemohoucnost na celý svět, zvláště na ubohé hříšníky, vždyť v této chvíli bylo pro všechny duše otevřeno dokořán* (Dn 1572).

Ježíš vyjádřil své přání toho, jak se v této hodině máme modlit:

- aspoň na krátkou chvíli se věnovat rozjímání Jeho utrpení, zvláště pak Jeho opuštěnosti v okamžiku smrti,
- máme vyprošovat Boží milosrdenství pro celý svět, zvláště pro hříšníky,
- máme se během modlitby ponořit do Božího milosrdenství a oslavovat je, protože se nám v této hodině úplně zjevilo a chce se lidem dávat.

Kromě toho dal Ježíš Faustyně konkrétní pokyny ohledně způsobu modlitby: *Snaž se v tuto hodinu vykonat pobožnost křížové cesty, pokud ti to povinnosti dovolí, a nemůžeš-li se pomodlit křížovou cestu, tak alespoň na chvíli vejdi do kaple a ucti mé Srdce, které je plné milosrdenství,*

v Nejsvětější svátosti; a jestliže nemůžeš přijít do kaple, ponoř se do modlitby tam, kde jsi, alespoň na okamžik (Dn 1572).

Pán Ježíš dal ovšem také tři nutné podmínky k tomu, aby modlitba v hodině milosrdenství mohla být vyslyšena: modlit se je třeba ve tři hodiny odpoledne. Řekl přece: *Kdykoliv uslyšíš, jak hodiny odbíjejí třetí...* (Dn 1572) a také: *Ve tři hodiny...* (Dn 1320). Je třeba však správně porozumět slovu *hodina*, která v polštině znamená buď dobu 60 minut, nebo přesný čas, tj. okamžik, ve kterém hodiny odbíjejí celou. Když je tedy řeč o hodině milosrdenství, jedná se o okamžik Ježíšovy smrti, nejde však o požadavek trvání v modlitbě po dobu hodiny, resp. 60 minut.

Modlitba má směřovat k Ježíši, ne k Bohu Otci, Panně Marii či k s. Faustyně. Tuto hodinu se můžeme modlit spolu s Pannou Marií, stojící pod křížem, ale ne skrze ni; modlit se můžeme také spolu s Faustynou, ne však k ní nebo skrze ni.

Naše prosby se mají vztahovat k zásluhám Ježíšovy smrti a utrpení. Proto se často modlíme slovy: pro Tvé bolestné umučení, prosíme Tě, Pane...

Předmět modlitby má být v souladu s Boží vůlí, což je přirozené pro každou modlitbu, která dále pak má být vytrvalá, přinášena s důvěrou a spojená s činnou láskou k bližním – to vše je podmínkou opravdové úcty k Božímu milosrdenství.

K takto chápané a praktikované modlitbě připojil Pán Ježíš příslib mnohých milostí a požehnání. Řekl totiž: *v tuto hodinu nic neodmítnu duši, která mě prosí pro mé utrpení...* (Dn 1320). *V tuto hodinu vyprosíš pro sebe i pro jiné všechny...* (Dn 1572).

Kvůli modlitbě hodiny milosrdenství není třeba se zvlášť vypravít do kostela, je

možné se modlit prakticky všude: v zaměstnání, na ulici, doma... Místo modlitby není tak podstatné, důležitější je aspoň krátké soustředění se, ztišení a sjednocení s trpícím a umírajícím Ježíšem. Modlit se tak je třeba ve tři hodiny odpoledne, ne v noci, jelikož Ježíš zemřel ve tři hodiny odpoledne. Každá třetí hodina odpoledne, takto aktuálně prožívaná v dané zeměpisné šířce, se tak stává dobou určenou pro aspoň krátkou modlitbu konanou v jednotě s Kristem umírajícím na kříži.

Je však třeba stále mít na zřeteli, že pobožnost hodiny milosrdenství stojí na rozjímání Kristova utrpení a vyprošování Božího milosrdenství pro svět. Je možno k tomuto rozjímání připojit modlitbu korunky, není to však nutné. Samotná modlitba korunky v 15.00 hod. nepostačí, jelikož je to modlitba k Bohu Otci. Korunka a hodina milosrdenství jsou dvě rozdílné formy úcty. O podmínkách slavení hodiny milosrdenství jsem se už zmínila, korunku pak se můžeme modlit kdykoliv. Pokud se ji někdo modlí v 15.00 hod., rezignuje tak na praktikování hodiny milosrdenství.

Třetí hodina odpoledne je tak každého dne privilegovanou dobou. V tuto hodinu se apoštolové Božího milosrdenství po celém světě sjednocují v modlitbě a v duchu jsou přítomní na Golgotě, u Kristova kříže. Jsou tam spolu s Pannou Marií, rozjímají Ježíšovo tajemství milosrdné lásky k lidem a pro Ježíšovo bolestné umučení prosí o milosrdenství pro celý svět a pro hříšníky. Protože podle Kristových slov je to *hodina velikého milosrdenství pro celý svět* (Dn 1320), ve které Boží milosrdenství bylo pro všechny duše otevřeno dokořán (Dn 1572).

S. M. Nazaria Dłubak ZMBM ■

NA APOŠTOLSKÝCH CESTÁCH...

Požádali jsme P. Jana Sopickiego SAC, faráře jedné z farností v Amazonii, kterou spravují kněží řádu pallotinů, aby čtenářům „Apoštola“ řekl něco o pastorační práci a šíření úcty k Božímu milosrdenství v této farnosti. Páter Sopicki nám poslal text, který níže prezentujeme.

PADESÁT KOMUNIT U BŘEHU RIO NEGRO

P. Sopicki na řece Rio Negro

Prvním pallotinem, který přijel do Amazonie v roce 1972, je P. Josef Mašlanka, který se mnou stále pracuje v Novo Airão. Naši farnost tvoří skoro polovina celého území diecéze v Manaus. Jen okres Novo Airão má 29 tis. km čtverečních. Kromě toho se staráme o několik komunit, které patří diecézi Manaus a Iranduba. Na území naší farnosti bydlí asi 10 tisíc lidí, což dává v přepočtu 1 osobu na

3 km čtvereční. Dohromady máme padesát komunit nad břehy Rio Negra, ke kterým se lze dostat jen lodí. V našem městečku máme farní kostel a dvě kaple, do kterých se lze dostat bez lodi. Ne všechny komunity mají své kaple. Pokud ji nemají, sloužíme mše svaté v místní škole.

Nemáme možnost dostat se do každé kaple naší farnosti každý týden. K těm, které jsou nejdále od nás, je třeba plout

Farní kostel v Novo Airão, kde je farářem P. Sopicki

čtyři dny nahoru kanály Rio Negra. Proto také při normálních okolnostech tyto komunity navštěvujeme dvakrát do roka. Tehdy tam sloužíme mše svaté, udělujeme křty a oddáváme. Loni jsem připravoval věřící z těchto komunit k biřmování. Spojili jsme několik sousedících komunit a pak biskup společně se mnou celý týden plul na lodi a osmkrát celebroid obřad biřmování, které přijalo dohromady 78 lidí. Biskup po celý tento týden bydlel se mnou na lodi a byla to pro něj zajímavá zkušenost.

Pro prohloubení víry pořádáme exercicie pro animátory komunit. Letošní poslední březnovou sobotu a neděli se exercicií pro mládež zúčastnilo 80 osob, mezi nimi i takoví, kteří mají problémy s alkoholem a drogami. Po exerciciích jsme s nimi začali systematickou práci a setkání s Kristem přineslo své plody. Uvidíme, nakolik v tom budou vytrvalí.

Na území naší farnosti máme kapli milosrdného Ježíše, kterou postavil můj

předchůdce P. Zbigniew Dobek. Každý den v hodinu milosrdenství se tam modlíme Korunku. Zúčastní se jí vždy skoro dvacet lidí, z čehož máme radost, protože nelze zapomenout, že v našem klimatu je to nejteplejší doba dne.

Naším velikým úkolem je prohlubování úcty k Eucharistii, protože věřící, kteří k nám jezdí z těch oblastí farnosti, kde se mše svatá slouží dvakrát za rok, tomuto tajemství zatím rozumí jen málo. Mají ale své tradiční průvody, během kterých se modlí latinské modlitby, což je pozůstatost po práci karmelitánů.

Lidé zde žijí opravdu skromně. Byli zvyklí na spolužití s pralesem, na to, co se jim podařilo chytit v lese a ulovit v řece anebo vypěstovat na zdejší skalnaté zemi nad břehem Rio Negra.

V posledních letech ale byla vyhlášena národní rezervace Jaú a také rezervace ostrovů Anavilhanas, na jejímž území se nesmí nic pěstovat. Toto souostroví se nachází naproti našemu do-

mu, na druhé straně 40 km široké řeky Rio Negro.

Zdejší lidé byli přestěhováni do města místními politiky, kteří teď nejsou schopni zajistit jim základní životní podmínky. Proto je jejich materiální situace velice těžká. Z toho důvodu jsem pro ně zorganizoval pomoc. Od pondělí do pátku vaříme polévku pro 250 dětí. P. Maślanko- vi se podařilo najít finanční pomoc pro staré lidi přestěhované do města.

Život tady přináší mnoho zážitků. Psal jsem o tom, že těm nejhudším dětem vaříme polévku. Často se stává, že starší děti přicházejí s hrnci a berou polévku i pro své mladší sourozence. Jednou jsem si všiml, že některé z dětí přicházely celé mokré. Zeptal jsem se jich, proč tomu tak je. Řekly mi, že je to proto, že přeplavaly na druhý břeh Igarape. (To je jeden z kanálů Rio Negra, kde není silný proud vody. Hladina vody se tady v průběhu roku zvedá až o dvacet metrů.) Zajímalo mě, jak se vrací zpátky. Odpověděly mi, že plavou s polévkou, jednou rukou plavou a druhou

drží hrnec s polévkou nad vodou. Schválně jsem se šel podívat a opravdu to tak bylo; posílám fotku, kterou jsem jim tehdy udělal.

Zdejšímu způsobu života je někdy také potřeba přizpůsobit pastorační. Vzpomínám si, jak za mnou přišel pár mladých lidí, chlapec s dívkou, a požádali mě, zda bych je ještě tento den oddal. Sňatek ale vyžaduje nějakou přípravu, tak jsem byl trochu překvapený touto prosbou a zeptal jsem se jich, odkud jsou. Odpověděli mi, že jsou z Jaú a že sem museli plout čtyři dny. Když mi to řekli, sepsal jsem protokol a sňatek měli ten samý den. Během obřadu se ještě omluvili, že nemají snubní prsteny, protože na ně neměli peníze...

Mám velkou radost, že moji mladší řeholní spolubratři začali působit v České republice a že tam hlásají Boží milosrdenství. Vždy mi Češi a Slováci byli sympatičtí, zažil jsem vás, když jste ještě byli jednou zemí. Víím o problémech, které vám zanechal komunismus. Jsem přesvědčen, že hlásání Božího milosrdenství

Děti s polévkou se vrací domů

Kaple Božího milosrdenství v Novo Airão

pomůže oživit víru ve vašem národě. Nevzdávejte se, když budete mít problémy. Pamatujte si, že vaši bratři v Amazonii žijí mnohem skromněji a jsou opravdu chudí, ale svým způsobem šťastní, přestože

jim chybí hodně věcí, kterých vy máte nadbytek.

Ať Bůh, bohatý v milosrdenství, obohacuje vás svými milostmi.

P. Jan Sopicki SAC ■

Amazonie

NÁRODNÍ SVATOVÁCLAVSKÁ POUŤ 2007

STARÁ BOLESLAV – program

Čtvrtek 27. 9. 2007, basilika sv. Václava

- 18.00 Vigilie v kryptě
20.00 Slavnostní svatováclavský koncert a nešpory
(gregoriánský chorál a svatováclavská čtení)

Pátek 28. 9. 2007, basilika sv. Václava

- 6.30 Modlitba se čtením, 7.45 Ranní chvály
14.30 Prohlídka basiliky s výkladem
Mše svaté v kryptě:
7.00 hod. (latinská mše sv.), 8.00 hod., 9.00 hod., 16.30 hod.

Mariánské náměstí • 10.00 Slavnostní poutní bohoslužba

Předseda Miloslav kardinál Vlk, arcibiskup pražský a primas český.

Basilika Nanebevzetí Panny Marie

- 12.00 Duchovní program s uctíváním Palladia.
Program pro seniory diecézního centra Hradec Králové
17.00 Chrámový koncert Hudby Hradní stráže

- V kryptě basiliky sv. Václava budou k uctění vystaveny svatováclavské ostatky.
- Možnost přijetí svátosti smíření v basilice sv. Václava dopoledne a v basilice Nanebevzetí Panny Marie během celého dne.
- Chrámy budou otevřeny v doprovodu průvodců mimo časy bohoslužeb do 19.00 hodin.

Další informace ohledně pouti můžete získat na tel. čísle: 326 910 552.

STARÁ BOLESLAV

PRAKTICKÉ INFORMACE

Program akcí poutního místa najdete na adrese: www.staraboleslav.com.

BOHOSLUŽBY

Kostel Panny Marie • letní čas: po 9.00, út–ne 9.00, 18.00,
zimní čas: po 9.00, út–ne 9.00, 17.00.

Po každé mši svaté je požehnání Palladiem země české a jeho uctívání.

Kostel sv. Václava • ne 8.00.

ADORACE

Kostel Panny Marie • letní čas: út–so cca 18.30–19.00, zimní čas: út–so cca 17.30–18.00.

Pokud se chcete pomodlit ve staraboleslavských kostelích, jsou otevřené během bohoslužeb a kostel Panny Marie také během celého roku o nedělích od 13.00 do 17.00 hod.

Informace o prohlídce kostelů

pro jednotlivce: 326 910 552; www.staraboleslav.com,
pro skupiny: 326 906 733, 603 814 120, 602 368 015; www.corbohemiae.cz

Pohoštění pro skupiny poutníků: Nabízíme možnost pohoštění pro skupiny od 10 do 90 osob v příjemném prostředí. Skupiny je nutné telefonicky objednat. Klášterní vinárna, Jungmannova 779/8, 250 02 Stará Boleslav, tel.: +420 326 911 267, mobil: +420 603 510 781, klas-terni@staraboleslav.com.

Správa poutního místa: O. pallotini, Lázeňská 61, 250 02 Stará Boleslav, tel. 326 910 552, fax: 326 910 551, email: fara@staraboleslav.com, www.staraboleslav.com.

DENÍČEK

Faustyna Kowalská

Deník s. Faustyny, kam během posledních čtyř let svého života zapisovala na žádost Pána Ježíše „setkání“ vlastní duše s Bohem.

Váz., 671 str., 399 Kč

FAUSTYNA NEOBYČEJNĚ OBYČEJNÁ

Jolanta Sasiadeková

Sestra Faustyna Kowalská byla ženou, která se cítila skutečně šťastná. Mnozí lidé z jejího okolí jí pohrdali kvůli nedostatku vzdělání, ona však děkovala Ježíši za to, že si ji vyvolil pro tak velké poslání, jakým je šíření úcty k Božímu milosrdenství. Její silou a štěstím byla láska, po níž každý člověk tolik touží.

Jolanta Sasiadeková napsala psychologicky propracovaný příběh, který přináší nečekané zvraty a mnohá překvapení. Sřídáním textů ze života světice s příběhem dnešních vysokoškoláček Evelíny a Katky poukazuje na význam hodnot, jakými jsou rodina a milosrdná Boží láska. Kniha obsahuje cenná svědectví o životě sestry Faustyny; její dopisy i myšlenky z duchovního deníku se mohou pro čtenáře stát podnětem k prohloubení vztahu k Ježíši. Publikaci uvítají ti, kdo mají rádi dobře napsané životopisy svatých, kdo se chtějí více dozvědět o této velké polské světici, a také dívky a ženy, které uvažují o duchovním povolání.

Váz., 175 str., 219 Kč

Tyto knihy si můžete objednat na adrese:

Karmelitánské nakladatelství s. r. o., Kostelní Vydří č. 58, Dačice 380 01,
tel.: 384 420 295, fax: 384 420 295, e-mail: zasilky@kna.cz, www.ikarmel.cz

JEŽÍŠI, DŮVĚŘUJI TI!

Zpracovala s. Elżbieta Siepak • Překlad Jiří Hrdý

Brožurka obsahuje stručný přehled života a poslání apoštolky Božího milosrdenství svaté sestry Faustyny Kowalské, dále pobožnost k Božímu milosrdenství podle sestry Faustyny, výbor z jejích modliteb a modlitbu o vyprošení milosti na přímluvu světice.

Vydání třetí, v MCM s. r. o. druhé, upravené • Brož., A6, 64 stran, 39 Kč

Brožurku můžete objednat na adrese: **Matice cyrilometodějská s. r. o.,**
Wurmova 9, 772 00 Olomouc; tel. 587 405 431, e-mail: knihy@maticecm.cz.

ABM vám nabízí obrázek milosrdného Ježíše namalovaný na základě zjevení sv. sestry Faustyny Kowalské. Obrázek má rozměry 140 x 293 mm. Váš dobrovolný příspěvek pomůže získat prostředky na další vydávání časopisu.

Pokud si chcete tento obrázek objednat, použijte složenku, kterou máte v každém čísle Apoštola. Touto složenkou pošlete svůj dobrovolný příspěvek, v kolonce pro příjemce napište: OBRÁZEK, a potom uveďte počet kusů, např.: **obrázek 1, obrázek 5.**

JAK OBJEDNAT „APOŠTOLA“?

Stačí nahlásit adresu, zaplatit dobrovolný příspěvek na náš účet a budete dostávat tento časopis po celý rok. Konkrétní cena není určena. **Bůh vám zaplatí za každý příspěvek!**

„Apoštola“ může být také dobrým dárkem pro vaše blízké. Sdělte nám jejich adresu a my jim pošleme „Apoštola Božího milosrdenství“.

Společnost katolického apoštolátu

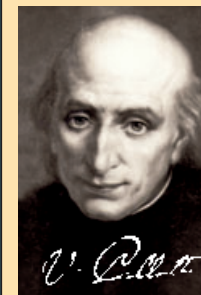
Lázeňská 61, 250 02 Stará Boleslav

Číslo účtu: **35 – 6219210237/0100**

„Apoštola Božího milosrdenství“ si můžete objednat také telefonicky, faxem nebo e-mailem: tel. 326 910 552 nebo mobil: 774 521 531, fax: 326 910 551, e-mail: objednavky@apostol.cz. Na stránce: www.apostol.cz najdete objednávací formulář!

Poslali jste dar na Apoštola Božího milosrdenství převodem z účtu a časopis nepřišel na vaši adresu?

Vážení čtenáři, jelikož došlo k nedorozumění s bankou a my nejsme od ní schopni získat adresy těch, kteří na vydávání Apoštola přispějí převodem z účtu, prosíme vás, sdělte nám vaši adresu a číslo účtu, ze kterého jste dar zaslali. Bez toho nejsme schopni zajistit pravidelné zaslání časopisu na vaši adresu. Děkujeme za pochopení.

SPOLEČNOST KATOLICKÉHO APOŠTOLÁTU

OTCOVÉ PALLOTINI

Jsme společenstvím kněží a bratří.

Název „pallotini“ pochází od našeho zakladatele sv. Vincence Pallottiho (1795–1850).

● 9. ledna 1835 při mši svaté Pallotti dostal od Pána Boha vnuknutí, aby založil sjednocení katolického apoštolátu. Toto společenství mělo sdružovat všechny, laiky i duchovní, lidi různých stavů i profesních oborů, kteří by společně hlásali evangelium.

● Dnes pracujeme v 41 zemích světa, působíme ve farnostech a na poutních místech, provozujeme své školy, nemocnice, hospice, věnujeme se dětem, mládeži, starším lidem, osamělým matkám, narkomanům, pracujeme v armádě a ve věznicích, hlásáme evangelium na misiích, máme své tiskárny, vydáváme knihy a časopisy, máme rádi všechno, co pomáhá hlásat Ježíšovo evangelium.

● Pokud chcete získat více informací, napište nebo zavolejte:

P. Wojciech Zubkowicz SAC, Lázeňská 61, 250 02 Stará Boleslav
tel. 326 910 552, e-mail: pallotti@volny.cz

Vaše úvahy, postřehy nebo návrhy ohledně časopisu a svědectví o působení Božího milosrdenství ve vašem životě pošlete poštou na adresu redakce nebo e-mailem na adresu abm@staraboleslav.com.

El Greco: Sv. Ondřej a sv. František